

Sygn. akt III AUa 264/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka (spr.) SSO del. Beata Góraska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2013 r. w Szczecinie

sprawy T. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o objęcie ubezpieczeniem społecznym

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 stycznia 2013 r. sygn. akt VII U 2815/12

oddala apelację.

SSO del. Beata Góraska SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka

Sygn. akt III AUa 264/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 czerwca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że T. M., jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 1 do 30 kwietnia 2010 roku. Zdaniem organu rentowego ubezpieczonemu wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia za kwiecień 2010 roku wypłacono w maju 2010 roku. Skoro przychód T. M. z tego tytułu w kwietniu wynosił 0 złotych, to ubezpieczony podlegał w tym miesiącu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej jednocześnie pozarolniczej działalności gospodarczej.

T. M. odwołał się od tej decyzji i podniósł, że w umowie zlecenia wskazano, że wynagrodzenie za dany miesiąc miało być wypłacane do ostatniego dnia tego miesiąca. Rozliczenie miesiąca kwietnia 2010 nastąpiło dopiero w maju 2010 roku

z uwagi na tzw. „długi weekend”. Wobec powyższego nie powinien być obejmowany obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w miesiącu kwietniu 2010 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie T. M. (pkt I) i zasądził na rzecz organu rentowego zwrot kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Sąd pierwszej instancji ustalił, że T. M. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2010 roku. Z tego samego tytułu w okresie od 1 kwietnia do 1 lipca 2010 roku zgłoszony był także do ubezpieczenia zdrowotnego. W dniu 1 kwietnia 2010 roku ubezpieczony zawarł z Zakładem Produkcyjno-Usługowo-Handlowym (...) M. Ś., J. (...) spółką jawną w J. umowę zlecenia na okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2010 roku. Z tego tytułu zleceniodawca zgłosił ubezpieczonego do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od dnia 1 kwietnia 2010 roku.

W dniu 4 maja 2010 roku T. M. pokwitował rachunek za wykonanie zlecenia nr(...) za kwiecień 2010 roku. W rachunku wskazano, iż płatność należnego ubezpieczonemu wynagrodzenia za miesiąc kwiecień zostanie zrealizowana przelewem. Wynagrodzenie wysłano w dniu 4 maja 2010 roku. Z uwagi na powyższą wypłatę zleceniodawca wykazał przychód z tytułu wynagrodzenia za kwiecień 2010 w miesiącu maju 2010 roku.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne T. M. z tytułu umowy zlecenia w miesiącu kwietniu 2010 roku jest zerowa. Zarazem ubezpieczony w miesiącu kwietniu 2010 roku (składki za marzec) z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej zadeklarował składki na FUS w wysokości 1.145,04 złotych z terminem płatności do 14 kwietnia 2010 roku.

Wobec braku sporu pomiędzy stronami co do okoliczności faktycznych sprawy, rozpoznając odwołanie T. M. sąd pierwszej instancji skoncentrował się na ocenie okoliczności, jaką było objęcie ubezpieczonego obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej w miesiącu kwietniu, wobec zerowej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy zlecenia.

Kierując się treścią przepisu art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz art. 9 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. z 2009 roku, Dz.U. nr 205, poz. 1585 ze zm.; dalej jako „s.u.s.”) Sąd Okręgowy uznał, że skoro podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu zawarcia umowy zlecenia wynosiła w miesiącu kwietniu 0 złotych, a ubezpieczony równolegle prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą, to powinien być w miesiącu kwietniu 2010 roku objęty obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Zadeklarowana zerowa podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu umowy zlecenia wynika wprost z tabeli pokrycia należności dla płatnika.

Zdaniem sądu pierwszej instancji nietrafny jest argument ubezpieczonego, że wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia za miesiąc kwiecień 2010 roku, które wypłacone było w maju 2010 roku, stanowiło przychód osiągnięty w miesiącu kwietniu i aby generowało to podstawę wymiaru składek w tym właśnie miesiącu, nie zaś w miesiącu maju. W ocenie Sądu Okręgowego bez znaczenia było też to, że zleceniodawca miał wypłacić wynagrodzenie do końca miesiąca, w którym świadczona była praca. Wywiązywanie się stron z postanowień umownych nie ma wpływu na tytuł ubezpieczenia społecznego, fakt dokonania zgłoszenia oraz prawidłowość deklaracji w przedmiocie wysokości podstaw wymiaru i składek za dany miesiąc. Istotne jest faktyczne osiągnięcie przychodów w kontekście dokonywanych zgłoszeń do ubezpieczenia społecznego.

Ponieważ T. M. przychód z umowy zlecenia osiągnął w maju, a nie w kwietniu 2010 roku, sąd pierwszej instancji zaskarżoną decyzję uznał za prawidłową i odwołanie ubezpieczonego oddalił. Ponadto stronie wygrywającej proces, tj. organowi rentowemu, przyznał koszty procesu, czyli koszty zastępstwa procesowego proporcjonalnie do nakładu pracy jego pełnomocnika.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł T. M., który zaskarżył rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego podnosząc, że uznanie wypłaty wynagrodzenia w dniu 4 maja 2010 roku, jako przychodu osiągniętego w maju 2010 roku, jest niezgodne z prawdą, gdyż przychód ten związany był ze świadczeniem usług w ramach umowy zlecenia w kwietniu 2010 roku. T. M. stwierdził, że zgodnie z przepisami rzeczywiście nie odnotowano dochodu w kwietniu 2010 roku, ale „patrzac realnie na saldo składek to wszystko się zgadza”, bo w miesiącu maju 2010 roku przesłana została składka i za kwiecień i za maj. Skarżący podkreślił, że od momentu rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej nigdy nie miał zadłużenia względem organu rentowego z tytułu opłacania składek i logicznie myśląc obecnie również nie posiada, bo składka choć zaksięgowana w maju została odprowadzona za kwiecień.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja T. M. okazała się nieuzasadniona.

Zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego, sąd drugiej instancji uważa za prawidłowy. Sąd Apelacyjny podziela zarówno ustalenia faktyczne niesporne w sprawie, jak i rozważania prawne zaprezentowane w uzasadnieniu wyroku. Apelacja ubezpieczonego nie zawiera żadnych zarzutów, które mogłyby doprowadzić w sposób uzasadniony do weryfikacji zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Na wstępie zaznaczyć należy, że tzw. zbieg podstaw do objęcia ubezpieczeniem, który oznacza, że ubezpieczony, mimo podlegania obowiązkowi ubezpieczenia z kilku różnych tytułów, jest obejmowany ubezpieczeniem tylko z tytułu jednego stosunku prawnego, stanowi odstępstwo od ogólnej reguły, że każdy tytuł stanowi osobną podstawę do oskładkowania. Skoro zatem przepisy te mają charakter wyjątkowy, to należy w sposób szczególnie precyzyjny dokonywać ich stosowania.

Art. 18 ust. 1 i 3 s.u.s. stanowi, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód, jeżeli w umowie zlecenia określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Z kolei przychodem w rozumieniu art. 4 pkt 9 są przychody o jakich mowa w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu m.in. prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy zlecenia. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 361) w art. 13 pkt 8 litera a stanowi natomiast, że za przychody z działalności wykonywanej osobiście uważa się przychody z tytułu wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, uzyskiwane wyłącznie od osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, osoby prawnej i jej jednostki organizacyjnej oraz jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej,

Słusznie zauważa w swej apelacji T. M., że zgodnie z jednoznaczną treścią art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz art. 9 ust. 2 i 2a s.u.s., zleceniobiorca prowadzący jednocześnie działalność gospodarczą może podlegać ubezpieczeniu tylko z tego pierwszego tytułu, jeżeli podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy zlecenia nie jest niższa od tej obowiązującej z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności. T. M. w miesiącu kwietniu uzyskał zerowy przychód z tytułu umowy zlecenia. Jednocześnie ubezpieczony w tożsamym okresie prowadził działalność gospodarczą. Podstawa wymiaru składek z tytułu umowy zlecenia w wymiarze 0 zł była w sposób oczywisty niższa od tej wynikającej z racji posiadania przez skarżącego statusu przedsiębiorcy. Oznacza to, że decyzja organu rentowego oparta została na przepisach prawa obowiązującego wszystkich ubezpieczonych i sytuacja T. M. nie może stanowić wyjątku od tej zasady.

Jeszcze raz podkreślić należy, że podstawą do uiszczania składki na ubezpieczenie społeczne nie jest przychód oczekiwany, spodziewany, prognozowany przez stronę, nawet jeśli w oparciu o umowę z kontrahentem słusznie się go spodziewa, ale przychód faktycznie uzyskany. Bezspornie wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia wykonywanej w kwietniu 2010 roku T. M. otrzymał dopiero w maju 2010 roku. Powody dla jakich zleceniodawca dokonał opóźnienia w należnej mu zapłacie pozostają dla sprawy irrelevantne. Ubezpieczony niezasadnie akcentuje moment zaksięgowania składki pomijając, że dla sprawy najdonioślejszy był jednak moment wypłaty środków, ten zaś nastąpił w miesiącu

maju. Za nie mające wpływu na treść rozstrzygnięcia uznać należy także podnoszone przez skarżącego argumenty, co do dotychczasowej terminowości w zapłacie poprzednich składek.

Kierując się powyższą argumentacją Sąd Apelacyjny w oparciu o treść art. 385 k.p.c. uznał odwołanie T. M. za niezasadne i jako takie je oddalił.